

Коротким рядком

Донецька облСЕС нарешті визначила місця зберігання заборонених і непридатних для використання пестицидів, що становлять загрозу здоров'ю населення. Проте в результаті реформування аграрного сектора економіки вони не були своєчасно прийняті на баланс підприємств і залишилися без належного нагляду. Це 12 складських приміщень, що не мають промислярної охорони, 5 складів, розташованих у природоохоронній зоні, а також 40 аварійних складів. Вирішується питання відомчої приналежності 34 складів отрутохімікатів.

У липні Лютеранська церква Аугсбурзького віросповідання «Злагода» передала від місіонерського центру «SILOAH» (Німеччина) для реанімаційного відділення Миколаївської лікарні швидкої медичної допомоги 8 функціональних ліжок. Минулого року лікарня отримала від церкви гінекологічне крісло з сучасною оптикою для профілактики онкологічних і запальних захворювань, 3 функціональних ліжка, обладнання та меблі для лабораторії. Найближчим часом лікарня отримає ще й крісла, візки та ходунки для інвалідів.

На 29 конгресі Міжнародної комісії з професійного здоров'я, що відбувся у ПАР, було зазначено, що 2,3 млн. передчасних смертей працюючих у світі зумовлено впливом шкідливих і небезпечних виробничих факторів. Із цієї кількості 1,95 млн. смертей пов'язано з професійними та професійно зумовленими захворюваннями. Ці втрати можна скоротити не менш ніж у 2 рази за рахунок правильно налагодженої профілактичної роботи.

ОБЕРЕЖНО: ПЕСТИЦИДИ!

Щороку з настанням дачно-городніх сезонів все більше й більше у життєдіяльності міського населення (так само як і сільського) з'являються роботи з використанням сучасних засобів захисту зелених насаджень та різних добрив. Іншими словами — пестицидів. У щоденній метушні ми забуваємо про те, що маємо справу із шкідливими та небезпечними речовинами.

Пестициди — хімічні речовини, що застосовуються для захисту рослин від хвороб, шкідників і бур'янів (переважна більшість пестицидів — високотоксичні). Вони класифікуються: за хімічним складом — неорганічні (пестициди рослинного, бактеріального та грибового походження) та органічні (найбільша група пестицидів високої біологічної активності); за об'єктами застосування — засоби боротьби із шкідниками рослин (з грибовими та бактеріальними хворобами рослин; з бур'яном і небажаною рослинністю). Бувають у вигляді порошків, гранул, емульсій, аерозолів і фумігантів, розчинів у воді та органічних розчинників, отруйних принад, антисептичного та інсектицидного мила, фарб, лаків, інсектицидного паперу.

Спеціалісти, які проводять роботи з хімічного захисту рослин і тварин, повинні мати спеціальну освіту або підготовку на курсах (семінарах), що організуються станціями захисту рослин, і щороку підвищувати свою кваліфікацію. Виробниче навчання робітничого персоналу — трактористів, механізаторів, допоміжних робітників — проводять на місцях спеціалісти із захисту рослин. Тривалість робочого дня з пестицидами — 4—6 год.

Особливо треба бути обережними під час підготовки робочих сполук (розчинів, емульсій, суспензій тощо), безпосередньої обробки рослин і тварин, протруювання насіння, ремонту використаної апаратури для

розбризування пестицидів, під час догляду за рослинами (прополювання, обрізання тощо) після їх обробки різними засобами. Категорично заборонено пити, приймати їжу та курити при контакті з пестицидами, а також у приміщеннях їх зберігання та під час поводження з ними. З усією серйозністю необхідно поставитися до додержання вимог безпеки і не забувати про особисту гігієну.

Зберігають пестициди тільки у спеціально призначених і обладнаних складах. Відпуск отрутохімікатів з базисних складів допускається тільки за повної готовності господарств вести роботи з ними. Видача їх зі складів провадиться особі, відповідальній за проведення робіт, за письмовим розпорядженням керівника організації. Зберігання пестицидів у господарствах дозволяється тільки після огляду складу органами санітарної служби та його паспортизації (паспорт на склад). Під час виявлення порушень правил утримання складу органи санітарного нагляду вилучають паспорт і забороняють експлуатацію складу.

Перед використанням сучасних засобів захисту зелених насаджень та різних добрив на індивідуальних садово-городніх ділянках, у фермерських господарствах та на інших сільськогосподарських об'єктах необхідно уважно вивчити інструкцію. Крім відомостей про виробника та термін придатності, обов'язково звертайте увагу на таку інформацію: склад препара-

нервової системи, психічні захворювання, усі форми туберкульозу, хронічні запальні захворювання органів дихання та верхніх дихальних шляхів, хвороби серцево-судинної системи та багато інших. Якщо у садівника-аматора є хронічні захворювання, перед використанням будь-якого препарату на своїй ділянці обов'язково проконсультуйтеся у дільничного лікаря.

ту і вміст діючої речовини; відомості про технічний документ (ТУ), відповідно до якого його виготовлено; відомості про проходження держанепідекспертизи (номер і дата висновку МОЗ України — як імпортного, так і вітчизняного засобу); інструкцію з поводження з препаратом, в якій зазначено спосіб застосування та вимоги безпеки.

Також обов'язково звертайте увагу на інформацію про те, для яких цілей призначено засіб і для яких рослин.

Під час індивідуального поводження з препаратами на своїх садово-городніх ділянках необхідною є певна обережність. Поруч з Вами на ділянці можуть перебувати рідні та близькі, а також сусіди на суміжних ділянках, які можуть бути зайняті виконанням зовсім інших робіт. Вони можуть потрапити від Вашого неправильного поводження з препаратом або під час неправильного способу обробки.

Під час індивідуального використання препаратів на ділянках садівникам необхідно враховувати стан свого здоров'я, оскільки існують певні обмеження у допуску до виконання цих робіт. Протипоказаннями до роботи з пестицидами є захворювання центральної та периферійної

Керівники сільськогосподарських підприємств, інших організацій для робіт з пестицидами виділяють практично здорових людей. На підставі результатів попередніх медичних оглядів їм видають медичну книжку. Періодичний медичний огляд проводиться не рідше 1 разу на рік.

Під час одночасного виконання робіт кількома садівниками з використанням ранцевих розпилювачів вони повинні перебувати на відстані не менше ніж 5—6 м один від одного по діагоналях ділянки чи з підвітряного боку по не обробленій пестицидами площі.

Опилювання рослин також виконується у безвітряну погоду.

Робота у теплицях після застосування пестицидів дозволяється після закінчення термінів, встановлених для кожного хімікату.

Вихід на оброблені ділянки для проведення сільгоспробіт дозволяється тільки після закінчення термінів, встановлених для кожного пестициду.

Засоби індивідуального захисту є обов'язковими для всіх видів робіт з пестицидами (спецодяг, спецвзуття, респіратор або протигаз, захисні окуляри, рукавиці або рукавички тощо).

Під час роботи з пилоподібними речовинами використовують протипові респіратори, під час робіт з високотоксичними препаратами — респіратори з протигазовими патронами.

Після закінчення роботи індивідуальні засоби захисту знімають у певному порядку: рукавиці (не знімаючи з рук) мийуть у знежасуючому розчині (3—5%-ний розчин кальцієвої соди, вапняне молоко), промивають у воді, потім (не знімаючи рукавиць) знімають окуляри, респіратор, чоботи й комбінезон; знову промивають рукавиці у знежасуючому розчині та воді й знімають їх. Звільнений від пилу спецодяг (струшуваний

Протипоказаннями до роботи з пестицидами є захворювання центральної та периферійної нервової системи, психічні захворювання, усі форми туберкульозу, хронічні запальні захворювання органів дихання та верхніх дихальних шляхів, хвороби серцево-судинної системи та багато інших.

Категорично заборонено залучати до роботи з використанням пестицидів осіб віком до 18 років, вагітних жінок і жінок-годувальниць, жінок старше 55 років, а також осіб, які перенесли інфекційні захворювання чи хірургічні операції (впродовж 12 міс.).

Існують певні вимоги до виконання робіт з використанням пестицидів. Обробку ділянок у спеку необхідно проводити у ранкові або вечірні години (за найнижчої температури повітря, малої інсоляції і у безвітряну погоду). Під час обприскування рослин факел розпилення не повинен спрямовуватися потоком повітря на інших працівників, зайнятих неподалік.

ням, вибиванням, пирососом) вивішують для провітрювання та просушування під навісом чи на відкритому повітрі на 8—12 год (спецодяг перуть залежно від його забруднення, але не рідше ніж через 6 робочих змін).

Додержання правил безпеки та гігієнічних вимог дасть можливість садівникові зберегти власне здоров'я та здоров'я своїх близьких і сусідів, зайнятих на ділянці.

М. ГАВРИЛЕНКО, завідувачка відділу гігієни праці Одеської міської санітарно-епідеміологічної станції